

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Архангай аймгийн Татварын газрын 2025 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: АРА-2026/072/-НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас:
www.open.audit.mn
Архангай аймаг
2026 он

Дарга, Тэргүүлэх аудитор Т.Байгалмаа
Утас: 7033-3141
Цахим хаяг: Baigalmaat@audit.gov.mn
Аудитын менежер Д.Нэргүйбаатар
Утас: 7033-2860
Цахим хаяг: Nerguibaatard@audit.gov.mn
Ахлах аудитор Н.Алтантуяа
Утас: 7033-3019
Цахим хаяг: altantuyan@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Агуулга

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ.....	4
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан.....	4
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан	5
2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан	6
2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан.....	8
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан.....	8
2.5 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	9
3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ	11
3.1 Албан шаардлага	11
3.2 Төлбөрийн акт.....	11
4. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ	12

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

**АРХАНГАЙ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

Нутгийн захиргааны ордон, А корпус, 2 дугаар баг,
Эрдэнэбулган сум, Архангай аймаг, 65139,
Утас/Факс: (976) 7033 3141,
Цахим шуудан: arkhangai@audit.gov.mn

2026.02.24 № 41
танай _____-ны № _____-г

Г АРХАНГАЙ АЙМГИЙН ТАТВАРЫН Г
ГАЗРЫН ДАРГА Б.ЭРДЭНЭБИЛЭГ
ТАНАА

Г **Өөрчлөлтгүй дүгнэлт** Г

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Архангай аймгийн Татварын газрын 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Бидний дүгнэлтээр санхүүгийн тайлангууд нь 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн санхүүгийн байдал болон тайлант жилийн эцсээрх санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, төсвийн гүйцэтгэлийг бүх материаллаг талаар нь Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв илэрхийлсэн байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Аудитын гол асуудал

Тус байгууллага нь татварын хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлэх, төсвийн орлого бүрдүүлэх чиг үүргийг хэрэгжүүлэн тайлангийн жилд улсын төсвөөс 2,015,495.6 мянган төгрөг, нэмэлт санхүүжилтээр 107,337.7 мянган төгрөг, нийт 2,122,833.3 мянган төгрөгийн санхүүжилт авч, 2,122,066.7 мянган төгрөгийг зарцуулсан байна.

Бусад асуудлын хэсэг

2025 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 2 зорилтын хүрээнд 23 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж, хэрэгжилтийг Татварын ерөнхий газраас 91.78 хувьтай үнэлсэн байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой. Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Т.БАЙГАЛМАА

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Дансны код	Балансын зүйл	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	34,205,595.74	25,952,567.53
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	15,240,000.00	0.00
312	Банканд байгаа бэлэн мөнгө	15,240,000.00	0.00
3121	Төгрөг	15,240,000.00	0.00
31215	Нэмэлт санхүүжилтийн харилцах	15,240,000.00	0.00
33	АВЛАГА	0.00	7,826,746.53
335	Бусад авлага	0.00	7,826,746.53
3351	Байгууллагаас авах авлага	0.00	7,826,746.53
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	18,965,595.74	18,125,821.00
354	Хангамжийн материал	18,965,595.74	18,125,821.00
35410	Бичиг хэргийн материал	521,000.00	0.00
35420	Аж ахуйн материал	17,505,671.00	17,633,681.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	914,284.74	362,120.00
35470	Бусад хангамжийн материал	24,640.00	130,020.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	349,026,950.26	336,672,436.08
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	349,026,950.26	336,672,436.08
392	Биет хөрөнгө	319,816,950.26	307,462,436.08
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	287,254,097.44	287,254,097.44
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-72,347,423.84	-83,666,460.74
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	104,000,000.00	104,000,000.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-71,549,025.29	-81,942,918.59
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	238,883,693.12	275,947,006.35
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	167,176,125.64	198,757,837.55
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	26,563,108.00	30,886,340.33
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-25,811,373.53	-26,257,791.16
393	Биет бус хөрөнгө	29,210,000.00	29,210,000.00
39301	Программ хангамж	309,611.72	309,611.72
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-309,611.72	-309,611.72
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	29,210,000.00	29,210,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	383,232,546.00	362,625,003.61
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	383,232,546.00	362,625,003.61
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	383,232,546.00	362,625,003.61
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	541,027,994.00	541,027,994.00
51101	Өмч: - төрийн	541,027,994.00	541,027,994.00
512	Хуримтлагдсан үр дүн	160,575,427.47	181,182,969.86
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	-96,742,653.49	160,575,427.47
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-63,832,773.98	-20,607,542.39
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	2,779,979.47	2,779,979.47
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	383,232,546.00	362,625,003.61

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Дансны код	Балансын зүйл	Өмнөх он	Тайлант он
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	2,258,817,200.00	2,164,340,455.56
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	35,387,000.00	41,507,155.56
120	Нийтлэг татварын бус орлого	35,387,000.00	41,507,155.56
120009	Бусад орлого	35,237,000.00	35,000.00
120010	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	150,000.00	41,472,155.56
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	2,223,430,200.00	2,122,833,300.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	2,128,233,000.00	2,015,495,600.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	2,128,233,000.00	2,015,495,600.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	95,197,200.00	107,337,700.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	10,645,000.00	105,837,700.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	84,552,200.00	1,500,000.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	2,321,186,496.78	2,184,947,997.95
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,321,186,496.78	2,184,947,997.95
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,139,684,385.79	2,133,443,864.99
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,642,322,960.84	1,687,952,496.09
210101	Үндсэн цалин	776,013,839.37	819,194,410.23
210102	Нэмэгдэл цалин	439,349,503.65	508,019,244.07
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	67,296,000.00	69,312,000.00
210104	Урамшуулал	359,663,617.82	291,426,841.79
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	204,858,185.13	211,417,435.90
210201	Тэтгэврийн даатгал	139,883,404.76	144,449,864.13
210202	Тэтгэмжийн даатгал	16,361,008.68	16,860,898.70
210203	ҮОМШ өвчний даатгал	8,117,803.95	8,450,429.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	8,038,977.68	8,335,605.07
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	32,456,990.06	33,320,639.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	44,755,202.33	46,121,976.75
210301	Гэрэл цахилгаан	2,419,880.00	3,167,647.00
210302	Түлш, халаалт	40,406,400.00	40,406,400.00
210303	Цэвэр, бохир ус	1,928,922.33	2,547,929.75
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	45,036,680.87	22,501,514.74
210401	Бичиг хэрэг	6,708,890.00	7,720,495.00
210402	Тээвэр шатахуун	10,022,825.26	4,752,164.74
210403	Шуудан холбоо, интернэтийн төлбөр	4,038,801.00	4,536,435.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	300,000.00	299,100.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	23,966,164.61	5,193,320.00
2105	Нормативт зардал	578,900.00	0.00
210503	Нормын болон дүрэмт хувцас, зөөлөн эдлэл	578,900.00	0.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	17,194,300.00	6,188,000.00
210601	Багаж, техник хэрэгсэл	1,600,000.00	0.00
210604	Урсгал засвар	15,594,300.00	6,188,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	18,032,000.00	12,230,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	18,032,000.00	12,230,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	96,572,480.71	90,652,381.77
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	95,523,417.71	88,499,999.77
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	0.00	800,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	877,100.00	877,100.00

Архангай аймгийн Татварын газрын 2025 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	147,582.00	149,282.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	22,000.00	44,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	0.00	270,000.00
210807	Газрын төлбөр	2,381.00	12,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	70,333,675.91	56,380,059.74
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	4,901,800.00	2,639,000.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл хорогдлын зардал	65,431,875.91	53,741,059.74
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	181,502,110.99	51,504,132.96
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	165,325,700.00	40,702,500.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	16,840,000.00	9,840,000.00
213208	ХОН-т тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	143,685,700.00	26,962,500.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	4,800,000.00	3,900,000.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	16,176,410.99	10,801,632.96
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	16,176,410.99	10,801,632.96
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	-62,369,296.78	-20,607,542.39
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	1,463,477.20	0.00
225001	Үндсэн хөрөнгө данснаас хассаны гарз	1,463,477.20	0.00
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	-1,463,477.20	0.00
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	-63,832,773.98	-20,607,542.39

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны дүн	Тайлант жилийн дүн
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	0.00	0.00
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)	2,235,465,200.00	2,122,868,300.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	12,035,000.00	35,000.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	12,035,000.00	35,000.00
120009	Бусад орлого	12,035,000.00	35,000.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	2,223,430,200.00	2,122,833,300.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	2,128,233,000.00	2,015,495,600.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	2,128,233,000.00	2,015,495,600.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	95,197,200.00	107,337,700.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	10,645,000.00	105,837,700.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	84,552,200.00	1,500,000.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	2,240,305,200.00	2,138,108,300.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,240,305,200.00	2,138,108,300.00
210	БАРАА, ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,059,035,081.76	2,081,204,167.04
2101	Цалин, хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,642,469,615.79	1,689,558,194.86
210101	Үндсэн цалин	776,013,839.37	819,194,410.23
210102	Нэмэгдэл	439,555,719.80	508,019,243.60
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	67,296,000.00	69,312,000.00
210104	Урамшуулал	359,604,056.62	293,032,541.03
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	204,943,522.93	212,238,483.66
210201	Тэтгэврийн даатгал	139,883,404.76	144,605,218.05
210202	Тэтгэмжийн даатгал	16,370,962.16	16,930,766.78
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	8,122,780.18	8,464,483.37

Архангай аймгийн Татварын газрын 2025 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

210204	Ажилгүйдлийн даатгал	8,103,515.11	8,447,963.07
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	32,462,860.72	33,790,052.39
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	44,755,202.33	46,121,976.75
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,419,880.00	3,167,647.00
210302	Түлш, халаалт	40,406,400.00	40,406,400.00
210303	Цэвэр, бохир ус	1,928,922.33	2,547,929.75
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	26,831,660.00	16,594,130.00
210401	Бичиг хэрэг	4,900,000.00	4,173,395.00
210402	Тээвэр, шатахуун	10,235,600.00	4,200,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,996,891.00	4,536,435.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	300,000.00	299,100.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	7,399,169.00	3,385,200.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	17,207,300.00	6,320,000.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	1,600,000.00	0.00
210604	Урсгал засвар	15,607,300.00	6,320,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	18,032,000.00	12,230,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	18,032,000.00	12,230,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	99,817,480.71	93,802,381.77
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	98,768,417.71	91,649,999.77
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	0.00	800,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	877,100.00	877,100.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	147,582.00	149,282.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	22,000.00	44,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	0.00	270,000.00
210807	Газрын төлбөр	2,381.00	12,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	4,978,300.00	4,339,000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	4,978,300.00	4,339,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	181,270,118.24	56,904,132.96
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	165,325,700.00	40,702,500.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	16,840,000.00	9,840,000.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	143,685,700.00	26,962,500.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	4,800,000.00	3,900,000.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	15,944,418.24	16,201,632.96
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	15,944,418.24	16,201,632.96
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	-4,840,000.00	-15,240,000.00
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	-4,840,000.00	-15,240,000.00
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	20,080,000.00	15,240,000.00
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	15,240,000.00	0.00

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан үр дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
4-01	2023 оны 12-р сарын 31-ээрх үлдэгдэл	541,027,994.00	2,779,979.47	-96,742,653.49	447,065,319.98
4-02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0.00	0.00	0.00	0.00
4-03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	541,027,994.00	2,779,979.47	-96,742,653.49	447,065,319.98
4-08	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	-63,832,773.98	-63,832,773.98
4-01	2024 оны 12-р сарын 31-ээрх үлдэгдэл	541,027,994.00	2,779,979.47	-160,575,427.47	383,232,546.00
4-02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0.00	0.00	0.00	0.00
4-03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	541,027,994.00	2,779,979.47	-160,575,427.47	383,232,546.00
4-08	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	-20,607,542.39	-20,607,542.39
4-01	2025 оны 12-р сарын 31-ээрх үлдэгдэл	541,027,994.00	2,779,979.47	-181,182,969.86	362,625,003.61

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Эдийн засгийн ангилал	Төлөвлөгөө	Төсвийн гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	2,030,882,400.00	2,015,485,502.89	15,396,897.11	99.24
УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,030,882,400.00	2,015,485,502.89	15,396,897.11	99.24
БАРАА, ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,001,543,900.00	1,988,523,002.89	13,020,897.11	99.35
Цалин, хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,618,928,000.00	1,611,261,514.37	7,666,485.63	99.53
Үндсэн цалин	808,409,900.00	819,194,410.23	-10,784,510.23	101.33
Нэмэгдэл цалин	489,681,400.00	429,722,563.11	59,958,836.89	87.76
Унаа хоолны Хөнгөлөлт	76,019,800.00	69,312,000.00	6,707,800.00	91.18
Урамшуулал	244,816,900.00	293,032,541.03	-48,215,641.03	119.69
Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	202,504,000.00	202,504,000.00	0.00	100.00
Тэтгэврийн даатгал	137,950,000.00	137,950,000.00	0.00	100.00
Тэтгэмжийн даатгал	16,147,800.00	16,147,800.00	0.00	100.00
ҮОМШӨ-ний даатгал	8,073,000.00	8,073,000.00	0.00	100.00
Ажилгүйдлийн даатгал	8,067,000.00	8,067,000.00	0.00	100.00
Эрүүл мэндийн даатгал	32,266,200.00	32,266,200.00	0.00	100.00
Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	47,190,700.00	46,121,976.75	1,068,723.25	97.74
Гэрэл, цахилгаан	3,592,500.00	3,167,647.00	424,853.00	88.17
Түлш, халаалт	38,063,400.00	40,406,400.00	-2,343,000.00	106.16
Цэвэр, бохир ус	3,191,800.00	2,547,929.75	643,870.25	79.83
Байрны түрээс	2,343,000.00	0.00	2,343,000.00	0.00
Хангамж, бараа материалын зардал	17,138,200.00	15,094,130.00	2,044,070.00	88.07
Бичиг хэрэг	5,028,500.00	4,173,395.00	855,105.00	82.99
Тээвэр, шатахуун	2,700,000.00	2,700,000.00	0.00	100.00
Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	4,920,700.00	4,536,435.00	384,265.00	92.19

Архангай аймгийн Татварын газрын 2025 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	299,100.00	299,100.00	0.00	100.00
Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	4,189,900.00	3,385,200.00	804,700.00	80.79
Эд хогшил, урсгал засварын зардал	6,342,700.00	6,320,000.00	22,700.00	99.64
Урсгал засвар	6,342,700.00	6,320,000.00	22,700.00	99.64
Томилолт, зочны зардал	13,062,700.00	12,230,000.00	832,700.00	93.63
Дотоод албан томилолт	13,062,700.00	12,230,000.00	832,700.00	93.63
Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	92,012,600.00	90,652,381.77	1,360,218.23	98.52
Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	88,690,800.00	88,499,999.77	190,800.23	99.78
Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	800,000.00	800,000.00	0.00	100.00
Даатгалын үйлчилгээ	877,100.00	877,100.00	0.00	100.00
Тээврийн хэрэгслийн татвар	149,300.00	149,282.00	18.00	99.99
Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	44,000.00	44,000.00	0.00	100.00
Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,434,100.00	270,000.00	1,164,100.00	18.83
Газрын төлбөр	17,300.00	12,000.00	5,300.00	69.36
Бараа үйлчилгээний бусад зардал	4,365,000.00	4,339,000.00	26,000.00	99.40
Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага	4,365,000.00	4,339,000.00	26,000.00	99.40
УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	29,338,500.00	26,962,500.00	2,376,000.00	91.90
Бусад урсгал шилжүүлэг	29,338,500.00	26,962,500.00	2,376,000.00	91.90
ХОН-т тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	26,962,500.00	26,962,500.00	0.00	100.00
Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	2,376,000.00	0.00	2,376,000.00	0.00
ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	2,015,495,600.00	2,015,485,502.89	10,097.11	100.00
УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	2,015,495,600.00	2,015,485,502.89	10,097.11	100.00
Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	2,015,495,600.00	2,015,485,502.89	10,097.11	100.00
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0.00	0.00	0.00	0.00
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0.00	0.00	0.00	0.00

2.5 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Эдийн засгийн ангилал	Төсвийн гүйцэтгэл
НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	107,337,700.00
УРСГАЛ ЗАРДАЛ	107,337,700.00
БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	92,681,164.15
Цалин, хөлс болон нэмэгдэл урамшил	78,296,680.49
Нэмэгдэл	78,296,680.49
Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	9,734,483.66
Тэтгэврийн даатгал	6,655,218.05
Тэтгэмжийн даатгал	782,966.78
ҮОМШӨ-ний даатгал	391,483.37
Ажилгүйдлийн даатгал	380,963.07
Эрүүл мэндийн даатгал	1,523,852.39

Архангай аймгийн Татварын газрын 2025 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Хангамж, бараа материалын зардал	1,500,000.00
Тээвэр, шатахуун	1,500,000.00
Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	3,150,000.00
Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	3,150,000.00
УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	14,656,535.85
Бусад урсгал шилжүүлэг	14,656,535.85
Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	3,900,000.00
Орон нутгийн төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	10,756,535.85
Төвлөрүүлэг шилжүүлэг	10,756,535.85
ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	107,337,700.00
Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	107,337,700.00
ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	105,837,700.00
Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	1,500,000.00
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0.00
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0.00

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар 1 алдаа¹ илэрч, санхүүгийн тайланд залруулга хийлгэв.Үүнд:

- Орон нутгийн төсвөөс олгосон санхүүжилтээс буцаан төвлөрүүлсэн 10,756.5 мянган төгрөгийг цалин, НДШ-д зарцуулснаар тайлагнасныг аудитын явцад төвлөрүүлэх шилжүүлгээр бүртгүүлэн нэмэлт санхүүжилтийн тайланд залруулга хийлгэв.

Аудитаар залруулаагүй 26,756.5 мянган төгрөгийн 2 зөрчил² илэрч, 25,000.0 мянган төгрөгийн зөрчилд 1 албан шаардлага, 1,756.5 мянган төгрөгийн зөрчилд 1 төлбөрийн акт тогтоов.

Аудитаар илэрсэн 26,756.5 мянган төгрөгийн материаллаг зөрчил нь гүйцэтгэлийн үе шатанд тооцсон материаллаг байдлын түвшин 30,463.2 мянган төгрөгөөс бага байгаа тул “Өөрчлөлтгүй” дүгнэлтийг өглөө.

3.1 Албан шаардлага

3.1.1 Газрын бүртгэл, тайлагналтай холбоотой

Илрүүлэлт: Тус байгууллага нь Өгийнуур сумын Засаг даргын 2009 оны 6 дугаар сарын 06-ны өдрийн А/69 тоот захирамжийг үндэслэн Өгийнуур сумын Орхон багт байршилтай 2500 мкв газрыг амралтын газрын зориулалтаар 15 жилийн хугацаатай эзэмшиж байсан бөгөөд 2024 онд тус газар эзэмших эрхийн хугацаа дууссан боловч байгууллагын данс бүртгэлд 25,000.0 мянган төгрөгийн үнэлгээтэйгээр тусгагдсан хэвээр байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.4-д “Үнэн зөв байх”, 13 дугаар зүйлийн 13.1-д “Анхан шатны баримт нь нягтлан бодох бүртгэл хөтлөх, санхүүгийн тайлан, мэдээллийг үнэн, зөв гаргах үндэслэл болно”, 20.2.4-д “Нягтлан бодох бүртгэл хөтлөлт нь энэ хууль болон санхүүгийн бусад хууль тогтоомжид заасан шаардлагад нийцэж байгаа эсэхийг хянах” гэсэн заалтуудыг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Зөрчлийг арилгах, таслан зогсоох албан шаардлага хүргүүлэв.

3.2 Төлбөрийн акт

3.2.1 Нийгмийн даатгалын шимтгэлийн илүү төлөлттэй холбоотой

Илрүүлэлт: Ажил олгогчоос төлөх нийгмийн даатгалын шимтгэлийг 2025 оны 12 дугаар сард 1,756.5 мянган төгрөгөөр илүү тооцож шилжүүлж, авлага үүсгэсэн байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-д “Төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах”, 6.4.8-д “Төсвийг зохистой удирдаж, авлага өр төлбөр үүсгэхгүй байх”, 45 дугаар зүйлийн 45.2-д “Төсвийн захирагчийн төсвийн дараах зарцуулагдаагүй үлдэгдлийг төсвийн хэмнэлтэд тооцохгүй бөгөөд тухайн үлдэгдлийг тухайн шатны төсвийн ерөнхий дансанд төвлөрүүлнэ”, үүнд: 45.2.1-д “Нэгжид ногдох норм, нормативаар тооцон төсвийг нь баталсан ба гүйцэтгэл нь анх тооцсон нэгжийн тоо хэмжээнээс бага бол төсвийн хэмнэлтэд тооцохгүй”, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.4-д “Үнэн зөв байх”, 20.2.5-д “Дансны өглөг, авлага ба төлбөрийн тооцоог хянах, ажил, гүйлгээг гарахаас нь өмнө хянан, баталгаажуулах” гэсэн заалтуудыг тус тус зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Төсөвт төвлөрүүлэх төлбөрийн акт тогтоов.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

¹ Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

² Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

4. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруулаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Төвлөрүүлэх шилжүүлгийг тайлагнаагүй	1	10756.5			1	10756.5	1	10756.5				
Нийт дүн	1	10756.5			1	10756.5	1	10756.5				

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс:									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Газар эзэмших эрхийн хугацаа дууссан	1	0			1	25000.0						
НДШ-ийг илүү тооцож шилжүүлэн авлага үүсгэсэн	1	1756.5	1	1756.5								
Дүн	2	26756.5	1	1756.5	1	25000.0						